

Arayan Hat Bilgisi (CLI) Kullanımına İlişkin Usul ve Esaslar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Usul ve Esaslar, yurt dışından başlayan ve yurt dışında sonlanacak olan çağrılardaki CLI kullanımı hariç olmak üzere, elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin CLI kullanımına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Usul ve Esaslar, 28/05/2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği’nin 19’uncu maddesinin birinci fıkrasının (ü) ve (y) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (16/12/2025 tarihli ve 2025/DK-YED/398 sayılı Kurul Kararı ile değişik)

(1) Bu Usul ve Esaslarda geçen;

(a) Uygulamadan kişilere (A2P - Application-to-Person) iletilen mesaj: Bir yazılım veya otomatik sistem tarafından başlatılarak kişi ve/veya kişilere iletilen mesajları, ifade eder.

(2) Bu Usul ve Esaslarda geçen ancak birinci fıkrada tanımlanmayan kavramlar ve kısaltmalar için ilgili mevzuatta yer alan tanımlar geçerlidir.

CLI’nin oluşturulması

MADDE 4 – (1) Çağrı Detay Kayıtları (CDR) ve sinyalleşme bilgileri içerisinde “arayan numara” alanında işletmeci tarafından aboneye tahsis edilmiş numara kullanılır. Aboneye tahsisli numaranın, işbu usul esasta belirtilen ve Kurum tarafından belirlenebilecek diğer istisnalar ile tahsisli numaranın Numaralandırma Yönetmeliği’nde tanımlanmış olan kısa numaralar ve yerel aranır numaralar olması durumları dışında aranan tarafa gösterilen CLI olarak kullanılması esastır.

(2) CLI; boş, eksik ve başta acil yardım çağrı hizmetlerine ve/veya güvenlik güçlerine tahsisli kısa numaralar, ilgili mevzuatta yer alan istisnalar dışında hizmet sunan işletmeci tarafından ilgili aboneye tahsis edilmemiş numaranın kullanılmasında olduğu üzere yanlış veya yanıltıcı bir biçimde oluşturulamaz.

(3) **(06/12/2016 tarihli ve 2016/DK/482 sayılı Kurul Kararı ile değişik)** Çağrı Detay Kayıtları (CDR) ve sinyalleşme bilgileri içerisinde "arayan numara" alanında bulunacak numaranın

"90+Alan Kodu+7 Haneli Abone Numarası" şeklinde E.164 formatında bulunması ve bu numaranın Kurumumuza işletmeciler tarafından gönderilen abone kütük bilgilerinde yer alması zorunludur¹.

(4) İşletmeci tarafından, ilgili mevzuata uygun olacak şekilde oluşturulmuş CLI'nin kullanıcılar tarafından değiştirilmesi önlenir.

(5) Çağrıyı başlatan işletmeci, bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen konularda gerekli her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

(6) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklı çağrılarda çağrıyı başlatan tarafından oluşturulmuş CLI, transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından değiştirilemez.

Yurt içi kaynaklı çağrılarda usule uygun olmayan CLI'nin engellenmesi

MADDE 5 - (1) İşbu Usul ve Esasların 7'nci maddesinde yer alan istisnalar dışında, CLI'ı boş, eksik biçimde oluşturulmuş yurt içi kaynaklı çağrılar, transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından; transit işletmeciden hizmet alan bir numara ile oluşturulmuş çağrılar transit işletmeci tarafından; çağrıyı sonlandıran işletmeciden hizmet alan bir numara ile oluşturulmuş çağrılar ise, çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından engellenecektir. CLI'nin eksik olup olmadığının kontrolünde, Numaralandırma Yönetmeliği'nde tanımlanan numara türlerine ilişkin hane sayısı dikkate alınır.

(2) Alfaniymerik karakterli CLI'a sahip yurt içi kaynaklı ses çağrıları transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından engellenecektir.

Yurt dışı kaynaklı çağrılarda usule uygun olmayan CLI'nin engellenmesi

MADDE 6 - (1) Bir mobil elektronik haberleşme işletmecisinin çağrının başlatıldığı esnada uluslararası dolaşım (roaming) hizmeti almayan abonesinin numarasının CLI olarak kullanıldığı yurt dışı kaynaklı ve işletmecinin kendi şebekesinde sonlandırılacak çağrılar, söz konusu mobil elektronik haberleşme işletmecisi tarafından engellenecektir.

(2) **(06/12/2016 tarihli ve 2016/DK/482 sayılı Kurul Kararı ile değışik)** Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan hüküm saklı olmak üzere, ulusal numaralandırma planında yer alan numaraların (acil yardım çağrı hizmetlerine ait numaralar dahil olmak üzere) ve 0444XXXX, 00444XXXX, 90444XXXX, 090444XXXX, 0090444XXXX, +444XXXX, +0444XXXX, +00444XXXX, +090444XXXX, +90444XXXX, +0090444XXXX, 0850444XXXX, 00850444XXXX, 90850444XXXX, 090850444XXXX, 0090850444XXXX, +850444XXXX, +0850444XXXX, +00850444XXXX, +090850444XXXX, +90850444XXXX, +0090850444XXXX, 0(Mobil Alan Kodu)444XXXX, 00(Mobil Alan Kodu)444XXXX, 90(Mobil Alan Kodu)444XXXX, 090(Mobil Alan Kodu)444XXXX, 0090(Mobil Alan

¹ İşbu maddede belirtilen yükümlülüğün en geç 06/02/2017 tarihinde yerine getirilmesi gerekmektedir.

Kodu)444XXXX, +(Mobil Alan Kodu)444XXXX, +0(Mobil Alan Kodu)444XXXX, +00(Mobil Alan Kodu)444XXXX, +090(Mobil Alan Kodu)444XXXX, +90(Mobil Alan Kodu)444XXXX, +0090(Mobil Alan Kodu)444XXXX, 0(Alan kodu)XXXXXXXX, 00(Alan kodu)XXXXXXXX, 90(Alan kodu)XXXXXXXX, 090(Alan kodu)XXXXXXXX, 0090(Alan kodu)XXXXXXXX, +(Alan kodu)XXXXXXXX, +0(Alan kodu)XXXXXXXX, +00(Alan kodu)XXXXXXXX, +090(Alan kodu)XXXXXXXX, +90(Alan kodu)XXXXXXXX, +0090(Alan kodu)XXXXXXXX, 01XX, 001XX, 901XX, 0901XX, 00901XX +1XX, +01XX, +001XX, +0901XX, +901XX, +00901XX (X:0-9) formatlarına sahip numaraların yurt dışı kaynaklı çağrılarda CLI olarak kullanılması durumunda, söz konusu çağrılar transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından engellenecektir. Bununla birlikte, yurt dışı kaynaklı herhangi bir çağrının CLI'nın ulusal numaralandırma planı kapsamında yer alan bir numara olduğu izlenimini yaratmak üzere, yukarıda yer verilen formatlara benzer formatta olduğunun tespit edilmesi durumunda, transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeciler bu çağrıyı engelleyebilir. CLI'a ilişkin diğer hükümler saklı kalmak kaydı ile yurt dışı kaynaklı çağrılarda; işletmeci tarafından işbu fıkra kapsamında belirlenen numara formatı ile söz konusu ülkelerin ulusal numaralandırma planları uyarınca sahip oldukları numara formatının çakıştığı tespit edilmesi halinde bu çağrılar engellenmez ve çakıştığı tespit edilen numaralar Kuruma bildirilir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden (KKTC) gelen çağrılarda, ülkemizin numara kaynaklarından KKTC'deki işletmecilere kullandırılan numaralardan gelen çağrılar engellenmez.

(3) Yurt dışı kaynaklı çağrılarda CLI'nın boş veya alfanümerik karakterli olması durumunda söz konusu çağrılar transit ve çağrıyı sonlandıran işletmeci tarafından engellenecektir.

Sunulan elektronik haberleşme hizmetine münhasır CLI hak ve yükümlülükleri

MADDE 7 - (1) İşletmeci; SMS, MMS gibi mesaj hizmetlerinin sunumuna münhasır olarak, mesaj gönderecek olan abonesinin yazılı talebi üzerine, alfanümerik karakterli gönderici kimliğini aranan tarafa CLI olarak gösterebilir. Bu durumda, aboneye ilgili mevzuata uygun olarak numara tahsisi yapılır. CDR içerisinde “arayan numara” alanında aboneye tahsisli bu numaranın ve “gösterilen numara” alanında alfanümerik karakterli gönderici kimliğinin bulunması ve söz konusu numara ile alfanümerik karakterli gönderici kimliğinin Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'na işletmeciler tarafından gönderilen abone kütük bilgilerinde yer alması zorunludur.

(2) (23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-YED/243 sayılı Kurul Kararı ile değişik) İşletmeciler, SMS ve MMS gibi mesaj hizmetlerinin sunumunda alfanümerik karakterli CLI olarak

göndericinin adı ve soyadı ile ticaret veya mesleki unvanına veya anılan ad, soyad veya unvanın ilgili bölüme sığmak üzere kısaltılmış haline yer verebilirler. Ayrıca işletmeciler, anılan kapsamdaki alfanümerik karakterli CLI'nın, göndericiyi tanımlamayan ifadeleri içermemesi, yanlış veya yanıltıcı bir biçimde oluşturulmaması, internet alan adları veya internet sitesi adreslerinin alfanümerik karakterli CLI olarak kullanılmaması için gerekli tüm tedbirleri alırlar. İşletmeci alfanümerik karakterli CLI'nın;

(a) **(23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-YED/243 sayılı Kurul Kararı ile değişik)** Gönderici ad-soyadı olması halinde kimlik belgesini, unvanı olması halinde kimlik belgesi ile birlikte unvanı ispatlayıcı belgeyi ve işletmeci tarafından doğrulanmak kaydı ile abonenin e-devlet kapısında ürettiği “Yerleşim Yeri Belgesi”ni,

(b) **(23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-YED/243 sayılı Kurul Kararı ile değişik)** Şirket unvanı olması halinde, Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş şirket tarafından imzalı ve kaşeli Ticaret Sicil Gazetesi örneği veya Ticaret Sicil Kaydı veya bu şirketin unvanını ispatlayıcı diğer resmi belgeleri,

(c) Kamu kurum ve kuruluş unvanı olması halinde, ilgili Kamu kurum ve kuruluşundan alınmış resmi belgeyi,

(ç) Sivil toplum kuruluşu unvanı olması halinde, ilgili sivil toplum kuruluşundan alınmış belgeyi,

(d) Marka adı içermesi halinde, marka sahipliğini ispatlayıcı belgeyi,

(e) **(23/07/2018 tarihli ve 2018/DK-YED/243 sayılı Kurul Kararı ile mülga)**

(f) Bayiliği veya temsilciliği yapılan bir firma veya kuruluş adını içermesi halinde, ilgili firma veya kuruluş izninin alındığını ispatlayıcı belgeyi

(g) İşbu fıkra da yer almayan şekillerde kullanımı halinde, gerekli görülebilecek ispatlayıcı belgeleri temin etmekle ve gerektiğinde Kuruma ibraz etmekle yükümlüdür.

(3) **(16/12/2025 tarihli ve 2025/DK-YED/398 sayılı Kurul Kararı ile ek)** Uygulamadan kişilere (A2P - Application-to-Person) iletilen mesajlarda yer alan alfanümerik karakterli gönderici kimliği;

(a) En az 3 (üç) en fazla 11 (on bir) karakter uzunluğunda olmalıdır.

(b) Ulusal Numaralandırma Planında yer alan tahsisli kısa numaralar hariç olmak üzere yalnızca rakamlardan (0-9) oluşturulamaz, bir numarayı taklit etmek üzere kullanılan alfanümerik karakterler içeremez (Örneğin, “0” (sıfır) yerine “O” harfinin veya “1” (bir) yerine “I” harfinin kullanılması gibi).

(c) Boşluk karakteriyle başlayamaz veya bitemez, iki veya daha fazla ardışık boşluk karakteri içeremez.²

² İşbu maddede belirtilen yükümlülüğün 01/04/2026 tarihi itibarı ile yerine getirilmesi gerekmektedir.

(4) **(16/12/2025 tarihli ve 2025/DK-YED/398 sayılı Kurul Kararı ile değişik)** Sunulan elektronik haberleşme hizmetine münhasır olmak üzere, CLI'a ilişkin ek hak ve yükümlölükler, 28/05/2009 tarihli ve 27241 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Yetkilendirme Yönetmeliği'ne istinaden hazırlanan Elektronik Haberleşme Hizmet, Şebeke ve Altyapılarının Tanım, Kapsam ve Süreleri düzenlemesinde yer verilir.

Madde 7-A: İstisnalar (12/04/2018 tarihli ve 2018/DK-YED/115 sayılı Kurul Kararı ile ek)

Acil çağrı merkezi tarafından bir başka yerleşim yerine doğru yönlendirilen e-Call çağrıları bu Usul ve Esaslar kapsamı dışındadır. Bu çağrılarda kullanılacak CLI, İçişleri Bakanlığı tarafından belirlenebilir.

Yükümlölüklerin yerine getirilmesi için tanınan süre

Geçici Madde 1 – (1) İşletmecilerce; bu Usul ve Esaslar'ın;

- a) 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına ilişkin,
- b) 5'inci maddesindeki çağrılara ilişkin,
- c) 6'ncı maddesinin birinci fıkrasındaki ses çağrılarına ilişkin,
- ç) 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki çağrılara ilişkin,
- d) 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki CLI'ı alfanümerik karakterli ses çağrılarına ilişkin,
- e) 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki CLI'ın boş olmasına ilişkin,
- f) GSM hizmeti sunan işletmeciler hariç olmak üzere 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasındaki CLI'ı alfanumerik karakterli SMS, MMS gibi çağrılara ilişkin,
- g) 7'nci maddesinin ikinci fıkrasındaki çağrılara ilişkin, belirtilen yükümlölüklerin uygulanmasına, işbu Usul ve Esasların yürürlüğe girmesini müteakip 6 (altı) ay içerisinde başlanır.

Yürürlük

MADDE 8 - (1) Bu Usul ve Esaslar, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu tarafından onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 - (1) Bu Usul ve Esasların hükümlerini Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurulu Başkanı yürütür.